

Št. dokumenta:	1734/2025
Datum:	09.10.2025

MESTNA OBČINA NOVO MESTO SEIDLOVA CESTA 1

8000 Novo mesto

Zadeva: Pojasnila na pobude in vprašanja krajanov KS Žabja vas

Spoštovani.

Na področju Komunale Novo mesto d. o. o. smo v preteklih letih beležili trend povečevanja komunalnih odpadkov (v letu 2024 je bilo skupaj zbranih 23.394 ton vseh komunalnih odpadkov, kar na prebivalca letno znese 341 kg komunalnih odpadkov), delež ločeno zbranih odpadkov pa po evropski direktivi ni bil dosežen (le 53,8 %, v letu 2023 51,4 %). S Strategijo prehoda na individualni način zbiranja komunalnih odpadkov v Mestni občini Novo mesto je bil potrjen spremenjen način zbiranja komunalnih odpadkov s prehodom na individualni način zbiranja z namenom povečanja ločeno zbranih frakcij komunalnih odpadkov, zmanjševanja količin mešanih komunalnih odpadkov ter posledično zmanjšanja količin odloženih odpadkov. Zaradi preglednejše uveljavitve vseh sprememb odloka, ki se nanašajo na spremembe načina zbiranja komunalnih odpadkov, in ob upoštevanju nomotehničnih smernic, je bil pripravljen in sprejet nov predlog Odloka o ravnanju s komunalnimi odpadki na območju Mestne občine Novo mesto, ki določa pogoje in način izvajanja obveznih občinskih gospodarskih javnih služb zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov, obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov ter odlaganje ostankov obdelanih komunalnih odpadkov.

Individualni način zbiranja je v Sloveniji uvedla večina občin. Temelji na individualnem zbiranju, pri čemer ima vsako gospodinjstvo enega ali več lastnih zabojnikov. Namen individualizacije je predvsem iz toka mešanih komunalnih odpadkov izločiti količine odpadkov (odpadna mešana embalaža, biološki odpadki, ...), ki se jih sedaj prepoznava kot potencialne.

S postopnim uvajanje novega sistema beležimo dobre rezultate in dosegamo pričakovane cilje. Spremljanje trendov ločeno zbranih mešanih komunalnih odpadkov, embalaže in biološko razgradljivih odpadkov kažejo, da smo v prvem polletju leta 2025 zbrali več odpadne mešane embalaže, manj mešanih komunalnih odpadkov in več biorazgradljivih odpadkov kot v letih 2023 in 2024, zaznana je premo-sorazmerna rast ločeno zbranih odpadkov.

Razlog je po našem mnenju v uvedbi individualnega sistema zbiranja komunalnih odpadkov in zavedanju občanov o nujnosti pravilnega ravnanja z odpadki.

V sodelovanju s pristojnim medobčinskim inšpektoratom je bilo pri odlaganju ugotovljenih nekaj nepravilnosti, sicer v Komunali Novo mesto usmerjamo veliko pozornosti v to, da odstopanja pri odlaganju uspešno rešujemo s krajan individualno. K reševanju zaznanih nepravilnosti pristopamo z aktivnim sodelovanjem s predstavniki krajevnih skupnosti in ozaveščanjem na socialnih omrežjih in na spletni strani podjetja Komunala Novo mesto d.o.o.

V času izvajanja novega sistema smo prišli do zaključka, da menjava načina zbiranja in odvoza komunalnih odpadkov iz gospodinjstev vsekakor pozitivno vpliva na učinek ločenega zbiranja komunalnih odpadkov. Znatno smo torej zmanjšali količine mešanih komunalnih odpadkov ter povečali delež ločeno zbrane odpadne mešane embalaže.

Tekom izvajanja rednih analiz iščemo možnosti optimizacije sistema. Med drugim smo ugotovili, da bi tedenski odvoz mešenih komunalnih odpadkov in odpadne mešane embalaže lahko zmanjšali na 14 dnevno frekvenco. To je tudi običajna praksa večine komunalnih podjetij v Sloveniji, ki uporabljajo individualni sistem zbiranja. **V povprečju se torej mešani odpadki in odpadne mešana embalaža odvažajo vsake dva do štiri tedne.**

Namesto zaključka uvodnega dela naj poudarimo, da smo med predstavitvijo pravilnega ločevanja odpadkov in predstavitvijo izvajanja pilotnega projekta s strani večine krajanov KS Žabja vas v preteklih mesecih dobivali pozitivna mnenja o spremembi načina zbiranja odpadkov.

Pojasnila na pobude in vprašanja krajanke Žabje vasi

Na Komunali Novo mesto smo se seznanili z dopisom krajanke, v katerem odločno nasprotuje novemu sistemu in zahteva vrnitev skupnih otokov ter večjo transparentnost pri odločanju.

Naj sprva obrazložimo, kot je bilo zapisano uvodoma, da je uvajanje sistema individualnega odvoza posledica ciljev trajnostnega razvoja in okoljskih zavez Republike Slovenije in Evropske unije, ki od lokalnih skupnosti do leta 2030 zahtevajo doseganje vsaj 70 % deleža pravilno ločeno zbranih odpadkov.

V podjetju Komunala Novo mesto na pobude posameznice podajamo naslednje strokovne obrazložitve.

- *Velikost in število zabojnikov: krajan predlagajo manjše zabojnike z možnostjo pogostejšega praznjenja.*

Razumemo pobudo glede manjših zabojnikov in možnosti pogostejšega praznjenja. Ob prehodu na individualni sistem zbiranja je bila vsaka velikost zabojnika določena glede na število članov gospodinjstva, pri čemer želimo zagotoviti ravnovesje med **praktičnostjo za uporabnike, učinkovitostjo odvoza in stroškovno vzdržnostjo sistema.**

Trenutno imajo gospodinjstva možnost **brezplačno spremeniti velikost zabojnika**, če se izkaže, da jim dodeljeni zabojnik ne ustreza. S tem želimo zagotoviti fleksibilnost in prilagodljivost potrebam posameznih gospodinjstev.

Pogostejši odvozi manjših zabojnikov pa bi pomenili več voženj in posledično višje stroške, pa tudi večji vpliv na okolje. V praksi večine slovenskih občin se je kot optimalna pokazala rešitev z nekoliko večjimi zabojniki in odvozi v intervalih, ki omogočajo tudi doseganje okoljskih ciljev (zmanjševanje mešanih odpadkov in povečanje ločenih frakcij).

Kljub temu pa bomo skupaj z občino in krajevno skupnostjo spremljali izkušnje krajanov. Če se bo izkazalo, da je v posameznih območjih smiselna prilagoditev velikosti ali pogostosti odvozov, bomo te predloge preučili in iskali izvedljive rešitve.

Naš cilj ostaja, da je sistem za uporabnike prijazen in hkrati trajnostno naravnan.

- *Finančni vidik: izražena skrb, da se kljub redkejšim odvozom stroški komunalnih storitev ne bodo znižali, temveč povečali.*

Pomembno je poudariti, da je sprememba sistema namenjena predvsem doseganju **okoljskih ciljev** – zmanjšanju količine mešanih odpadkov in povečanju deleža ločeno zbranih frakcij. To je obveznost, ki jo nalagajo zakonodaja Republike Slovenije in evropske direktive.

Cene storitev se ne oblikujejo zgolj glede na število odvozov, temveč tudi na podlagi številnih drugih stroškovnih elementov (vozila, gorivo, delovna sila, ravnanje z odpadki po odvozu,...). Pri prehodu na individualni sistem se količina mešanih odpadkov zmanjšuje, več pa je ločeno zbranih frakcij, ki jih je mogoče reciklirati ali predelati. S tem dolgoročno **zmanjšujemo stroške odlaganja** in sledimo smernicam krožnega gospodarstva.

Komunala Novo mesto bo še naprej skrbno spremljala stroške izvajanja storitve. V primeru, da bi spremembe povzročile nesorazmerno obremenitev uporabnikov, bo skupaj z Mestno občino Novo mesto iskala rešitve, da bo sistem **pravičen, vzdržen in transparenten**.

Naš dolgoročni cilj je, da se s pravilnim ločevanjem in zmanjšanjem količin mešanih odpadkov stroški za uporabnike postopno stabilizirajo oziroma zmanjšajo, hkrati pa vsi skupaj prispevamo k čistejšemu okolju.

- *Primerjava z drugimi občinami: vprašanja, zakaj se v drugih občinah uporabljajo skupnostni otoki, medtem ko v KS Žabja vas oz. v MO NM uvajajo individualni sistem.*

Individualni ali kombiniran sistem zbiranja odpadkov je osvojila večina slovenskih občin oziroma komunalnih podjetij. Skupnostni otoki so izjema. Rezultati individualnega sistema so: zmanjšanje mešanih odpadkov, večje ločevanje in manjša obremenitev okolja. Uspešnost sistema spremljamo s tehtanjem in analizami odpadkov. Analize na podlagi pilotnih projektov na območju Komunale Novo mesto jasno kažejo, da je individualni sistem učinkovitejši.

Primerjava z drugimi občinami kaže, da večina občin v Sloveniji uporablja kombiniran ali individualni sistem in da so skupnostni otoki zgolj izjema (Novo mesto in Nova Gorica). Uradni podatki so dosegljivi na spletnih straneh komunalnih podjetij.

Sistem odvoza za blokovska naselja ostaja nespremenjen. Upravnikom blokov je svetovano, da svoje otoke zagradijo in naredijo dostopne samo stanovalcem.

Evropska zakonodaja zahteva, da do leta 2030 dosežemo vsaj **70 % ločeno zbranih frakcij**. Integralni sistem s skupnimi otoki tega cilja ne omogoča več v zadostni meri, zato so se številne slovenske občine že odločile za individualni sistem.

Razumemo, da sprememba pomeni prilagoditev, vendar smo prepričani, da bomo z novim načinom dosegli **čistejše okolje, bolj urejena naselja in večjo pravičnost**, saj bo vsak odgovoren za lastne odpadke.

- *Nelegalna odlagališča in vandalizem: bojazen, da bo manjši interval odvoza vodil k povečanemu odlaganju odpadkov v naravi ali zlorabi zabojnikov s strani sosedov.*

Odlaganje odpadkov v naravi ali zlorabe zabojnikov s strani sosedov so nesprejemljiva in jih bomo skupaj s pristojnimi organi tudi v prihodnje dosledno obravnavali.

Pomembno je poudariti, da so **nelegalno odlaganje odpadkov in vandalizem prekrški**, za katere so predpisane globe. V sodelovanju z medobčinskim inšpektoratom in redarstvom bomo izvajali nadzor, hkrati pa se zavedamo, da je ključna tudi **preventiva in ozaveščanje**.

Izkušnje iz pilotnih projektov v KS Žabja vas in drugih krajevnih skupnostih so pokazale, da se z uvedbo individualnega sistema količina mešanih odpadkov zmanjša, ločeno zbranih pa poveča. To pomeni, da imajo gospodinjstva v zabojnikih manj »napačnih« odpadkov, kar zmanjšuje potrebo po zlorabah in preobremenitvah.

Za dodatno varnost in urejenost bomo:

- spremljali in evidentirali morebitna nedovoljena odlagališča,
- v sodelovanju s krajevno skupnostjo iskali rešitve za problematična območja,
- spodbujali sosedsko odgovornost in komunikacijo, da se zlorabe ne pojavljajo,
- obveščali javnost o primerih dobrih praks in rezultatih nadzora.

Naš cilj je, da bo novi sistem prinesel več reda in čistejše okolje, ne pa več težav. Zato bomo sprti spremljali dogajanje in po potrebi sistem tudi prilagajali.

- *Higienski standardi: pobuda, da se pripravijo ustrezne higienske študije.*

Skrb za zdravje ljudi in čisto okolje je tudi naša prioriteta. Pri načrtovanju individualnega sistema zbiranja odpadkov smo upoštevali veljavne sanitarne in okoljske standarde. Poleg tega Komunala Novo mesto že zagotavlja:

- **redno praznjenje bioloških odpadkov**, glede na veljavno Uredbo (poleti vsaj enkrat tedensko, pozimi vsaj enkrat na dva tedna),
- **čiščenje in pranje bio zabojnikov**,
- priporočila za krajanje, da lahko v vmesnem času zabojnike sami očistijo, pri čemer je treba odpadno vodo odvajati v kanalizacijo ali čistilno napravo, nikakor pa ne v naravo.

Izkušnje iz pilotnih projektov in iz drugih občin, kjer individualni sistem že deluje, potrjujejo, da ob pravilnem ločevanju in rednem čiščenju zabojnikov **ni povečanja zdravstvenih tveganj**. Nasprotno – ker se količina mešanih odpadkov zmanjša, je tudi manj neprijetnih vonjav in manj možnosti za privabljanje škodljivcev.

Naš cilj je, da sistem ni le okoljsko, temveč tudi higiensko varen ter prijazen za vse uporabnike.

- *Problematika postavitve zabojnikov ob poti pobiranja: krajan, ki morajo zabojnik pripeljati ob poti pobiranja, kjer ni urejenega mesta za zabojnike. Če jih potem ni doma, zabojnik ostane ob cesti ves čas. Možnost poškodb, prevračanja, ovira dostop... Če zabojnika ne pripeljejo na mesto, smeti ostanejo ne-odpeljane mesec dni.*

Cilj je, da sistem deluje **učinkovito, varno in uporabnikom prijazno**, hkrati pa ne povzroča novih težav v prostoru. Zato bomo s krajan in občino aktivno sodelovali pri iskanju rešitev za posamezne primere.

- *Frekvenca odvoza odpadkov Predlagamo, da se ponovno preuči odločitev o 14-dnevem odvozu mešanih komunalnih odpadkov in uvede tedenski odvoz, vsaj kot možnost za strnjena naselja, kjer zaradi gostote prebivalstva in prostorskih omejitev prihaja do povečanega smradu, mrčesa in težav z glodalci. Če tedenski odvoz ni izvedljiv, predlagamo, da se o tem predlogu razpravlja na naslednji seji Mestnega sveta.*

Glede na opravljene analize se je izkazalo, da bi tedenski odvoz mešanih komunalnih odpadkov in odpadne mešane embalaže lahko zmanjšali na 14 dnevno frekvenco. Gre za prakso večine slovenskih komunalnih podjetij oziroma javnih služb zbiranja odpadkov v Sloveniji z individualnim sistemom, v katerih je frekvenca odvozov namreč bistveno večja kot eno tedenska: v povprečju je frekvenca od dveh do štirih tednov. Podatek je uradno razviden iz spletnih strani komunalnih podjetij (javnih služb zbiranja odpadkov).

Odvoz na 14 dni je predviden za mešane komunalne odpadke in embalažo. Biološki odpadki se bodo odvažali na sedem dni od začetka aprila do konca oktobra.

Frekvenca pobiranja mešanih komunalnih odpadkov in odpadne mešane embalaže se je iz tedenskega odvoza na dvotedenski odvoz spremenila s septembrom, zato je težko soditi, da prihaja do povečanega smradu, mrčesa in težav z glodalci.

Tako kot sedaj, bomo tudi v prihodnje spremljali morebitne težave s higieno in vonjavami.

- *Problem pasjih iztrebkov. Ker na otokih ni zabojnikov za mešane odpadke, sprehajalci vrečko z iztrebki nosijo seboj. Pogosto žal konča v naravi, ob cesti ali zabojnikih za papir. Področje ureja MO NM. Svetniki KS so že v komunikaciji, da se postavijo zabojniki za pasje iztrebke.*

Na pobudo krajanov se bo Mestna občina Novo mesto skupaj s KS in Komunalno dogovorila o dodatnih koših za pasje iztrebke na kritičnih lokacijah. Do takrat pa prosimo za dosledno uporabo obstoječih košev.

• *Pranje zabojnikov Na sestanku je bilo omenjeno, da bo Komunala 1x letno prala le bio zabojnike. V praksi to odpira vprašanje, čiščenja zabojnikov s strani krajanov v strnjenih naseljih. Kam naj občani odvajajo umazano vodo, ko sami čistijo zabojnike? Na cesto, k sosedu, po dvorišču...? Glede na velikost zabojnikov verjamem, da se strinjamo, da ni opcija, da bi zabojnike krajan prali v hiši in odplake zlili v WC. Prosimo za jasna navodila, kako naj krajan to opravijo skladno s higienskimi in okoljskimi predpisi.*

Komunala Novo mesto predvideva pranje zabojnikov za biološke odpadke dvakrat na leto.

Priporočamo naslednje:

- zabojnike je treba prati na prostem, na takem mestu, kjer je možen odtok v **kanalizacijski sistem ali greznico**,
- kjer to ni mogoče, se lahko voda zbira v posodo in nato ustrezno odvede v kanalizacijo,
- nikakor pa ni dovoljeno spiranje po dvorišču, travniku ali cestišču, saj to onesnažuje okolje.

• *Velikost in število zabojnikov Novi individualni sistem je v strnjenih naseljih (npr. vrstne hiše) povzročil nesorazmerno povečanje števila zabojnikov in s tem prostorske ter estetske težave. Primer: šest vrstnih hiš, ki so prej uporabljale skupni otok s petimi zabojniki, ima danes 18 individualnih zabojnikov ter dodatne zabojnike za steklo in papir na otoku. Predlagamo, da se za takšne primere preuči model skupnostnih otokov, enako kot za večstanovanjske objekte.*

Pred uvedbo individualnega sistema so imeli krajan na razpolago veliko manj zbirnega volumna za mešane komunalne odpadke in embalažo, kot imajo sedaj. Pred uvedbo novega sistema so imeli krajan Žabje vasi na razpolago okvirno 63 litrov na osebo, z novim sistemom pa najmanj 80 litrov (kljub 14 dnevnom intervalu odvoza). Pri tem je potrebno še upoštevati, da je odjem papirja in stekla ostal nespremenjen.

Ločevanje odpadkov je obveza vseh nas in ni fakultativna kategorija. Nagrada je čisto okolje in zmanjšan pritisk na primarne naravne vire.

• *Uporaba in vračilo bio zabojnikov Ob uvedbi bio zabojnikov obstaja realna možnost, da se bo večina gospodinjstev po določenem času odločila za kompostiranje, saj bo odvoz bio odpadkov plačljiv. Postavlja se vprašanje: kaj se bo zgodilo z več tisoč odvečnimi zabojniki, če jih bodo občani množično vračali? Prosimo za pojasnilo, kakšen je načrt ravnanja z vrnjenimi bio zabojniki in kako se bodo pokrili stroški, če se izkaže, da sistem ni dolgoročno vzdržen.*

Po okvirnih izračunih se v Krajevni skupnosti Žabja vas pričakuje, da bo zabojnike za biorazgradljive odpadke prevzelo okvirno 75 gospodinjstev. Pričakujemo, da bo 5 % teh gospodinjstev zabojnik zaradi plačila vrnilo. To pomeni, da se bomo prejeli 3 zabojnike, katere bomo uporabili za ponovno uporabo. Izračun o »več tisoč odvečnih zabojnikih« ni razumljiv, daj je na območju KS Žabja vas po evidencah uporabnikov komunalnih storitev 242 gospodinjstev.

Sicer bo vsak uporabnik lahko izbiral med kompostiranjem ali uporabo zabojnika za biološke odpadke. Zabojniki bodo na voljo po prejemu izjav gospodinjstev. Izjave bodo krajan prejeli na dom. Vsi, ki se bodo odločili za kompostnik in se bodo odločili za e-račun, bodo kompostnike prejeli po polovični ceni, hkrati ne bodo imeli stroškov odvoza in zabojnika.

• *Urejena mesta za odlaganje zabojnikov Krajski, ki nimajo urejenega prostora ob glavni poti pobiranja, morajo zabojnike na dan odvoza pripeljati na dogovorjeno mesto. Če so tisti dan odsotni, zabojniki pogosto ostanejo ob cesti tudi več dni. To ni le neestetsko, temveč predstavlja oviro in varnostno tveganje. Predlagamo, da se skupaj z občino in Komunalo poišče rešitev za urejena skupna mesta za odlaganje zabojnikov.*

Tako kot do sedaj bomo tudi v prihodnje s krajski in občino aktivno sodelovali pri iskanju rešitev za posamezne primere. Glede na veljavni Odlok MONM je prevzemno mesto lahko od roba transportne poti oddaljeno največ 5 m ali je lahko izjemoma na drugih mestih, v soglasju z izvajalcem javne službe zbiranja komunalnih odpadkov. Z individualizacijo odvoza odpadkov, del odgovornosti zbiranja odpadkov preide tudi na občane.

S spoštovanjem.

Damjan Balabanič,
vodja Sektorja splošna komunala

Bojan Kekec,
direktor

Elektronsko
